

4 בינואר, 2009
ח' בטבת, תשס"ט

לחברים שלום,

אני עוקב בדאגה אחר הדברים שפרסמו בימים אלה נשיא האוניברסיטה ויו"ר ארגון הסגל הבכיר. אני מודאג משיבוש סדרי העדיפויות של הנהלת האוניברסיטה מצד אחד, ומהנאיביות של ארגון הסגל האקדמי הבכיר מהצד השני. מדאיגה אותי המחשבה של הנהלת האוניברסיטה שמותר לה להשתמש בכספי היעודה הפנסיונית למטרות החורגות ממטרתה האחת והיחידה – להבטיח את עתידם של גמלאי האוניברסיטה מיום פרישתם ועד יומם האחרון. אני מתכוון גם לעתידם הכלכלי וגם ליכולתם להמשיך את פעילותם האינטלקטואלית מעבר לגיל 67, שכבר מזמן אי אפשר לראותו כגיל שמסמן בהכרח דעיכה מנטאלית. האוניברסיטה שלנו ואחרות יודעות זאת היטב כאשר הן מזמינות את חברי ואותי להשתתף או אף לעמוד בראשן של ועדות מקצועיות, או כאשר מתוכננים ימי עיון וכנסים, אבל היא מעדיפה לשכוח זאת כאשר מדובר בהבטחת תנאים בסיסיים להמשך הפעילות האינטלקטואלית של אלה המסוגלים לכך. גם ארגון הסגל הבכיר, שאינו לוחם בעניין זה את מלחמתם של הגימלאים דהיום מגלה קוצר ראייה שיתנקם בכולנו, צעירים ומבוגרים.

אני קורא במכתבים שקיבלנו לאחרונה על המאמצים להבטחת המימון להרחבת הספרייה ולבניית בית הסטודנט, ואני מעז לומר שהבטחה מוחלטת, ללא פשרות והתחכמויות, של הפנסיה של הסגל האקדמי חשובה בעיני יותר משני הפרוייקטים האלה. כל מי שמצליח לראות רחוק יותר מאורך אפו יבין ששום אקדמאי רציני לא יעדיף לעבוד באוניברסיטה שמתגאה בבניינים שלה ומתעלמת מהאנשים, שעילת קיומה האקדמי תלויה בהם.

נראה לי שאם הייתי היום חבר פעיל בארגון הסגל הבכיר הייתי תובע מהארגון לסגת מההסכמים עם האוניברסיטה באשר לשימוש ביעודה הפנסיונית (ואפילו לתקופות קצובות), ומההסכמות שבשתיקה באשר להגדרת זכויותיהם האקדמיות של הפורשים מהאוניברסיטה. פגיעה בדברים האלה היא בעיני עילה למאבק.

גורל הכספים המשוייכים ליעודה הפנסיונית חייב להיות מעוגן בהסדרי העבודה של האוניברסיטה עם העובדים. אלה הם כספים שאם לא היו מונחים היום בחשבונות האוניברסיטה, הם היו מונחים בקרן פנסיה חיצונית (צוברת), שהבעלות, ובמובנים רבים גם השליטה, עליהם היא בידי עמיתי הקרן. כאשר האוניברסיטה אינה משתפת את העובדים בשליטה על הפנסיה התקציבית, שמקור הכספים שלה הם השירותים שהעניקו המורים לאוניברסיטה, היא עושה מעשה שהוא אולי חוקי אבל הוא לא מוסרי. מבחינה מוסרית, אין לאוניברסיטה שום זכות להשתמש בכספי היעודה הפנסיונית ללא הסכמה מפורשת של העובדים. חובתו של נשיא האוניברסיטה איננה לדווח לסגל האקדמי אלא לקבל את הסכמתם לכל שימוש שעושה ההנהלה בכספי היעודה. דבר זה, כמו גם התאמת משאבי היעודה לתחזית האקטוארית של היקף הפנסיה שהאוניברסיטה אמורה לשלם, חייב להיות מעוגן בהסכמי העבודה של ארגון הסגל הבכיר והנהלת האוניברסיטה.

חומרי הגלם של המוסדות האקדמאים הם היכולות האינטלקטואליות של הסגל האקדמי, אלה העוסקים בהוראה ומחקר, ואלה שפרשו מההוראה וממשיכים בעבודה אקדמית. לפיכך, בסדר עדיפות אקדמי נכון עומדים תמיד בראש הסולם האנשים – אנשי הסגל האקדמי, שחיייהם מוקדשים לעבודה האקדמית, והסטודנטים שיוליכו את האקדמיה בדורות הבאים. אלה ואלה אינם נכסים סחירים ברי-המרה. הם היסודות שעליהם עומד הבניין האקדמי כולו או האמירים שיצמיחו את צמרות האקדמיה בדורות הבאים. אסור לנו להרשות שיבוש סדרי עדיפויות. אסור לנו להרשות פגיעה בהון האנושי או איום על עתידו. המאבק של הסגל האקדמי על ניהול העתודה הפנסיונית ועל תנאים הולמים לעבודה אקדמית לאנשי האקדמיה שפרשו מההוראה עולה בקנה אחד עם טובת האקדמיה בישראל. עלינו לנהל אותו בנחישות.

שלכם,

י. ג. ארון
יוסף שימרון